

מורשת

בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'

פטר גינז 1928-1944

פטר גינז היה נער צ'כי מוכשר ביותר אשר חלם על מסעות בים ובחלל. הוא אהב את ספריו של ז'ול ורן, והשאיר אחריו ציורים רבים, מכתבים להוריו ויומן. רבים ניבאו לו עתיד מזהיר בתחום הציור והספרות. בגיל 15 נשלח לגטו טרוזין. שם היה עורכו של מגזין נוער סודי אשר הופיע במשך שנתיים, לפני שנשלח לאושוויץ.

בשנת 2003 נתגלה במקרה בעליית-גג בפראג יומנו של פטר גינז, המתאר את תקופת המלחמה עד שנשלח לגטו.

האסטרונוט הישראלי אילן רמון לקח איתו לחלל העתק של ציור של גינז. המקור שמור ומוצג במוזיאון השואה יד ושם בירושלים. בשנת 2005 פרסם הדואר הצ'כי בול זיכרון הנושא את הציור.

דוד שירקוביאק 1924 – 1943

נולד בלודז', פולין, למשפחה ענייה. דוד היה נער מלא כישרונות, ששלט בכמה שפות ושאף לתקן את העולם, ולבנות חברה בה לא יהיו פערים בין אדם לאדם. בזכות הצטיינותו זכה במלגה שאפשרה לו להתקבל ללימודים בגימנסיה יהודית פרטית ויוקרתית. ביומן הכתוב פולנית, כותב דוד על החיים הקשים בגטו לודז', ועל תחושותיו, חוויותיו, ייאושו וחלומותיו. יומנו של דוד מסתיים באפריל 1943, בהערה מלאת תקווה לעתיד. בקיץ 1943 נפטר דוד בגטו, כנראה ממחלה. לאחר המלחמה התגלו חמש מחברות מיומנו על ידי פולני שנכנס לגור בדירה הריקה.

אנה פרנק 1929-1944

אנה פרנק נולדה בגרמניה, בתם של אוטו פרנק ואשתו אדית. כשהנאצים עלו לשלטון המשפחה עברה לאמסטרדם שבהולנד. בזמן המלחמה הולנד נכבשה על ידי הגרמנים. ביולי 1942 עברה משפחת פרנק למסתור בעליית גג. למסתור, שנראה כארון ספרים, הצטרפו ארבעה יהודים נוספים.

ליום הולדתה ה-13 קיבלה אנה במתנה יומן, שהפך לידידה הקרוב ביותר במסתור. היומן היה עבור אנה תחליף לחברה קרובה שניתן לחלוק עימה את הרגשות הכמוסים ביותר על החוויות והקשיים של חיים במסתור. אנה פונה ליומן כמו אל חברה דמיונית, בשם "קיטי יקרה". המחבוא התגלה בעקבות הלשנה. רק האב, אוטו, שרד. כשחזר להולנד נמסר לו היומן על ידי ידידי המשפחה.

הלגה זין 1925-1943

ילידת גרמניה לאב יהודי ממוצא הולנדי ואם גרמניה, לא יהודייה. לאחר עליית היטלר לשלטון נמלטה המשפחה להולנד. הלגה כתבה יומן לחברה האהוב קיס, שרצה לדעת מה קורה עם חברתו שנותקה ממנו. היומן כתוב בהולנדית, ומתאר את 21 ימי חייה האחרונים.

קיס קיבל את תיקה החום של הלגה, ובו היומן, כמה ציורים שציירה, כמה מכתבים, עט נובע, מגבת קטנה וקווצת שיער של הלגה. כל חייו שמר קיס על התיק כעל שריד מקודש. לאחר מותו ב-2004, מסר בנו את היומן לארכיון. כיום נמצא היומן בארכיון הלאומי של הולנד.